

Brüsszel, 2016. november 15.
(OR. en)

13624/1/16
REV 1

LIMITE

AUDIO 113
DIGIT 119
CONSOM 251
TELECOM 201
CODEC 1502
IA 103

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9479/16 AUDIO 68 DIGIT 55 CONSOM 121IA 28 CODEC 744 TELECOM 98
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról – <i>Jelentés az elért eredményekről</i>

I. BEVEZETÉS

1. Háttér

A Bizottság 2016. május 20-án elfogadta a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot¹.

¹ 9479/16 + ADD 1–4.

Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló jelenlegi irányelvet 2007-ben fogadták el és 2010-ben kodifikálták. Az irányelv a származási ország elvén alapul, amely lehetővé teszi az audiovizuális médiaszolgáltatások szabad mozgását az EU-n belül. Ugyanakkor több közérdekű célnak is meg kíván felelni; e célok közé tartozik a kulturális sokszínűség, a kiskorúak védelme, a fogyasztóvédelem, valamint a tömegtájékoztatás szabadsága. Az irányelv mind a lineáris (televíziós), mind a lekérhető szolgáltatásokat szabályozza, habár eltérő mértékben.

2. A bizottsági javaslat és hatásvizsgálat

A Bizottság 2016. június 8-án és 20-án ismertette az audiovizuális munkacsoportban az irányelv módosítására irányuló javaslatot és az ahhoz kapcsolódó hatásvizsgálatot².

A bizottsági javaslat célja a jelenlegi – az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2010-es irányelv szerinti – audiovizuális szabályozási keret naprakésszé tétele és modernizálása annak érdekében, hogy jobban hozzáigazítsa azt a digitális korhoz, amelyet a gyors technológiai változások, az új üzleti modellek megjelenése, valamint a nézettségi és fogyasztási minták változása jellemez. A bizottsági javaslat³ céljai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- a kiskorúak és a fogyasztók védelmének biztosítása a videómegosztóplatform-szolgáltatásokkal összefüggésben is,
- a származási ország elvére vonatkozó szabályok egyszerűsítése,
- a televíziós szolgáltatások versenyképességének növelése a lineáris és a lekérhető szolgáltatásokra vonatkozó szabályok fokozottabb közelítésével,
- a médiakonvergencia jelenségének kezelése az audiovizuális kereskedelmi közleményekre vonatkozó szabályok aktualizálása révén,
- az irányelv megfelelő végrehajtásának biztosítása a nemzeti szabályozó hatóságok függetlenségének megerősítésével és a nemzeti szabályozók már létező európai szervezetének formálisabbá tételével.

² 9479/16 ADD 1.

³ A bizottsági javaslat tartalmáról bővebb információk találhatók az audiovizuális munkacsoport eljárásának eredményét ismertető 10745/16 dokumentumban.

Az audiovizuális munkacsoport a hatásvizsgálat tanulmányozása során figyelembe vette a hatásvizsgálatoknak a Tanácsban való kezelésére vonatkozó útmutatás⁴ részeként megadott indikatív ellenőrző listát. A delegációk részéről nem merült fel jelentősebb kérdés a bizottsági hatásvizsgálattal kapcsolatban, viszont számos olyan kérdést megemlíttettek, amelyekkel a hatásvizsgálat a megítélésük szerint nem foglalkozott (kellő részletességgel). Ezeket a kérdéseket a 10745/16 dokumentum III. szakasza ismerteti.

3. Egyéb intézmények/szervek

Az Európai Parlament e javaslattal foglalkozó bizottsága a Kulturális és Oktatási Bizottság, amely 2016. június 9-én Sabine Verheyen (DE-EPP) és Petra Kammerevert (DE-S&D) képviselőket jelölte ki társelőadónak. A bizottsági szavazásra a tervek szerint 2017. január végén kerül sor.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2016. október 19-én véleményt adott ki a javaslattal kapcsolatban.

II. A TANÁCSI MUNKA JELENLEGI ÁLLÁSA

Az audiovizuális munkacsoport a szlovák elnökség alatt, 2016 júliusa és októbere között több ülésén vizsgálta a bizottsági javaslatot.

A július 4-i és 15-i ülésen a delegációk ismertették a javaslattal kapcsolatos általános észrevételeiket, majd ezt követte a szöveg fejezetenkénti vizsgálata⁵.

A 2016. szeptember 1-jei, 12-i és 26-i, valamint az október 3-i és 28-i üléseken az audiovizuális munkacsoport folytatta a bizottsági javaslat részletes vizsgálatát, és ennek keretében minden módosított rendelkezést részletesen elemzett⁶.

A bizottsági javaslattal kapcsolatban több delegáció általános, illetve konkrét vizsgálati fenntartással él.

⁴ 9790/16 + COR 1.

⁵ Az ezeken az üléseken folytatott megbeszélésekről készült részletes beszámoló a 11361/16 dokumentumban található.

⁶ A delegációk részletes észrevételei a 13934/16 dokumentumban olvashatók.

III. A DELEGÁCIÓK FŐBB REAKCIÓI

A delegációk reakciói a következő főbb kérdések köré csoportosíthatók:

1. A hatály kiterjesztése

a) Videómegosztóplatform-szolgáltatások – az 1. cikk (1) bekezdésének aa) pontja és a 28a. cikk

Az interneten megjelenő káros tartalmak és gyűlöletbeszéd terjedése miatt a Bizottság az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv hatályának kiterjesztését javasolja úgy, hogy a hatály magában foglalja a videómegosztóplatform-szolgáltatásokat is. Ennek érdekében a javaslat külön szolgáltatási kategóriát vezet be, amelyre külön szabályok vonatkoznak. Azok a videómegosztó platformok tartoznának az irányelv hatály alá, amelyeknek elsődleges célja műsorszámok vagy a felhasználó által előállított videók rendelkezésre bocsátása, és ennek keretében jelentős mennyiségben tárolnak ilyen tartalmakat, amelyekért nem tartoznak szerkesztői felelősséggel, ugyanakkor a tárolt tartalom szervezését maguk határozzák meg. Ezért a bizottsági javaslat arra vonatkozó kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, hogy gondoskodjanak arról, hogy a videómegosztóplatform-szolgáltatók hozzanak megfelelő intézkedéseket a kiskorúaknak a káros tartalmakkal szembeni védelme, illetve minden polgárnak az erőszakra vagy gyűlöletre uszítással szembeni védelme érdekében.

A tagállamok ezzel kapcsolatos reakciói vegyesek voltak, először is azért, mert nem volt egyértelmű számukra, hogy a videómegosztóplatform-szolgáltatások **fogalommeghatározása** (1. cikk) pontosan milyen szolgáltatásokat foglal magában. Néhány tagállam túlságosan korlátozónak találta a fogalommeghatározás egyes részeit – például az elsődleges célra, illetve a szolgáltatás elválasztható részére⁷ vonatkozó részt –, mivel így előfordulhatna, hogy a közösségimédia-felületeken található videótartalmak nem tartoznának a fogalommeghatározás körébe. A Bizottság megerősítette, hogy a fogalommeghatározás valóban nem terjedne ki a jelenleg ismert közösségimédia-felületekre, tehát azokra, amelyek nem a nagyközönségnek szólnak, és amelyeknek nem az audiovizuális tartalmak rendelkezésre bocsátása az elsődleges célja – kivéve akkor, ha olyan szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek megfelelnek a videómegosztóplatform-szolgáltatások fogalommeghatározásának⁸. Másodszor, a delegációk aggodalmukat fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy az irányelvjavaslatban a videómegosztóplatform-szolgáltatókra vonatkozóan előírt kötelezettségek (28a. cikk) összeegyeztethetők-e az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvben⁹ ugyanezen szolgáltatók tekintetében előírt felelősségkorlátozással. A Bizottság biztosította a delegációkat arról, hogy a két eszköz teljes mértékben összeegyeztethető, hiszen az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv módosítására irányuló javaslat nem irányozza elő a tartalom előzetes ellenőrzését, csupán a tárolt tartalom szervezésének módját szabályozza, mégpedig a kiskorúaknak káros tartalmakkal szembeni védelme és minden polgár gyűlöletbeszédrel szembeni védelme mint konkrét célok érdekében.

⁷ A „szolgáltatás elválasztható részével” kapcsolatban lásd alább a b) pontot.

⁸ Lásd még a bizottsági javaslat (3) preambulumbekkezdését.

⁹ A 2000/31/EK irányelv (az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv).

Ami a tagállamok által a videómegosztóplatform-szolgáltatók számára előírható **intézkedéseket** illeti, néhány delegáció túlságosan előíró jellegűnek találta ezeket. E tagállamok álláspontja szerint a kiskorúak és a polgárok védelmére vonatkozó célokat inkább a médiaműveltség bővítése révén kellene elérni. Más delegációk azt javasolták, hogy a felsorolás egészüljön ki olyan intézkedésekkel, amelyek megakadályoznák az előzőleg eltávolított tartalom újbóli feltöltését, valamint biztosítanák a káros tartalomra vonatkozó bejelentések gyors feldolgozását. A Bizottság hangsúlyozta, hogy a tagállamok a felsorolt intézkedések közül kiválaszthatják azokat, amelyeket adott körülmények között helyénvalónak tartanak. Szigorúbb intézkedéseket azonban nem fogadhatnak el, kivéve akkor, ha azok összeegyeztethetők az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvvel, mivel a Bizottság a lehető legnagyobb fokú harmonizációra törekszik e szolgáltatások esetében. Néhány delegáció nem értett egyet ezzel a megközelítéssel. Más delegációk pedig kétségbe vonták, hogy hasznos-e a társszabályozás ezen intézkedések végrehajtását illetően, ha a tagállamok nem léphetik túl a javasolt intézkedéseket. A Bizottság egyértelművé tette, hogy a társszabályozás nem kötelező, ám az intézkedések tartalmának részletes előírása tekintetében hasznos lehet.

b) A szolgáltatás elválasztható része és rövid időtartamú videók (1. cikk (1) bekezdés)

Az Európai Bíróság által (a C-347/14. sz. ügyben) hozott határozat fényében a Bizottság a következőket javasolja:

- a szolgáltatás fogalommeghatározását ki kell terjeszteni úgy, hogy az vonatkozzon a nem audiovizuális fő tevékenységtől tartalmában és formájában **elválasztható** (audiovizuális) részre¹⁰ (1. cikk (1) bekezdés a) pont i. alpont és 1. cikk (1) bekezdés aa) pont iii. alpont). Néhány delegáció szerint ez a fogalommeghatározás korlátozó jellegű, mivel kizárhatja az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv hatálya alól a közösségi média felületeire feltöltött videókat. Több delegáció kérte annak pontosabb meghatározását, hogy mi értendő az „elválasztható rész” alatt;
- a „műsorszám” fogalommeghatározásába (1. cikk (1) bekezdés b) pont) fel kell venni a „rövid időtartamú videók” kifejezést is. Figyelemmel arra, hogy nem tisztázott, mi számít rövid időtartamnak, egyes delegációk javasolták az időtartamra való hivatkozás törlését, más delegációk pedig további iránymutatást kértek arra vonatkozóan, hogy miként értelmezzék ezt a kifejezést.

¹⁰ Például egy online újság videókat bemutató önálló része.

2. Egyenlő versenyfeltételek biztosítása a lineáris és a lekérhető szolgáltatások között

A Bizottság javaslata egyenlő versenyfeltételeket kíván teremteni a lineáris és a lekérhető szolgáltatások között, és ezzel egyidejűleg következetesen biztosítani kívánja e szolgáltatások kapcsán a védelem megfelelő szintjét. Ez vonatkozik az európai alkotások népszerűsítésére, a fogyasztók és a kiskorúak védelmére, valamint a gyűlöletbeszéd elleni védelemre egyaránt (a szabályok kiterjednek a videómegosztó platformokra is), továbbá a származási ország elvétől való eltérésre alkalmazandó eljárásra is. Ennek ellenére néhány delegáció nem elégedett a Bizottság megközelítésével, mivel az továbbra is lépcsőzetes szabályozást tart fenn a lineáris és a lekérhető szolgáltatásokra vonatkozóan; e delegációk a szabályok további közelítését szeretnék. Mindemellett néhány delegáció azt szeretné, ha egyes területeken, például a kereskedelmi közlemények terén jobban érvényesülnének az egyenlő versenyfeltételek a videómegosztó platformok tekintetében.

a) Az európai alkotások népszerűsítése (13. cikk)

A Bizottság szigorítaná a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára az európai alkotások népszerűsítése kapcsán előírt kötelezettségeket; erre két javaslatot is tesz:

- i. az egyik javaslat szerint a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokat nyújtó, a joghatóságuk alá tartozó szolgáltatók legalább 20%-ban európai alkotásokat kínáljanak a katalógusukban, továbbá hogy az európai alkotások hangsúlyt kapjanak (és ezzel láthatóbbá váljanak). Ezt a **számszerűsített arányt** illetően a tagállamok véleménye jelentősen eltér: egy részük ellenzi a kötelező 20%-os kvóta bevezetését, más részük viszont támogatja azt, sőt, néhány delegáció még ennél is nagyobb arányt javasol. Néhány tagállam azt szeretné, ha a joghatósága alá nem tartozó szolgáltatókra vonatkozóan is előírhatna kvótákat. Ami az alkotások **hangsúlyozását** illeti, egyes delegációk kérték annak tisztázását, hogy mi értendő ez alatt, és hogyan kell végrehajtani ezt az előírást;

- ii. a másik javaslat szerint a tagállamok **pénzügyi hozzájárulást** (díjakat) kérhetnek a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokat nyújtó, területükön székhellyel rendelkező szolgáltatóktól, illetve azoktól a szolgáltatóktól is, amelyek egy másik tagállamban rendelkeznek székhellyel, de az érintett tagállam területén lévő közönséget célozzák meg¹¹. Ezt a javaslatot a tagállamok egy része támogatta, egy másik része viszont nem, mivel szerintük az sérti a származási ország elvét. Ezenfelül számos delegáció jelezte, hogy szerintük ki kellene terjeszteni ezt a lehetőséget a lineáris szolgáltatások szolgáltatóira is. A Bizottság az említett rendelkezést nem a származási ország elve alóli kivételként értelmezi. Szerinte a rendelkezés csak világossá teszi, hogy a pénzügyi hozzájárulások az adókhöz hasonlíthatók, ezért előírásuk a tagállamok hatáskörébe tartozik, ugyanakkor összhangban kell lenniük az uniós joggal, különös tekintettel az állami támogatásokra vonatkozó szabályokra¹².

b) Kereskedelmi közlemények (9., 10., 11., 20. és 23. cikk)

A Bizottság nagyobb rugalmasságot javasol a televíziós reklámokra vonatkozó mennyiségi szabályokat illetően, és rugalmasabb, a lineáris és a lekérhető szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra egyaránt alkalmazandó szabályokat vezetne be a támogatást és a termékmegjelenítést illetően. A javaslat arra hivatott, hogy erősítse a műsorszolgáltatóknak az eredeti tartalom készítésébe való beruházás tekintetében meglévő kapacitásait, és – annak fényében, hogy a reklámból származó bevétel lehetősége ma sokkal inkább az on-line környezetre jellemző – ezzel versenyképesebbé tegye őket.

- i. A delegációk véleményei rendkívül eltértek a Bizottság azon javaslatát illetően, hogy meg kellene változtatni a **televíziós reklámra** vonatkozó mennyiségi (pl. az időbeli korlátozást és gyakoriságot érintő) szabályokat. A Bizottság azon javaslatát, miszerint a reklámblokk maximális gyakoriságát illetően előírt 30 percet 20 percre kellene növelni (20. cikk (2) bekezdés), a delegációk egy része támogatta, egy része pedig ellenezte. Ami azt a javaslatot illeti, miszerint ezentúl nem egy egész órától egész óráig tartó időtartamot, hanem egy napot alapul véve (7:00 és 23:00 óra között) kell alkalmazni azt a **korlátozó** előírást, miszerint a televíziós reklámok aránya nem haladhatja meg a 20 %-ot, a delegációk egy része támogatta a módosítást, míg egy része ellenezte azt; utóbbi delegációk egyrészt rámutattak arra, hogy – különösen főműsoridőben – ez negatív következményekkel jár a néző számára, másrészt pedig kételyeiknek adtak hangot azzal kapcsolatban, hogy ez a rendelkezés közép- és hosszú távon pozitívan befolyásolná a műsorszolgáltatók bevételeit (23. cikk).

¹¹ A Bizottság a javaslat (23) preambulumbekkezdésében meghatározza, hogy a tagállamok mely mutatókat használhatják annak meghatározására, hogy egy lekérhető szolgáltatást nyújtó szolgáltató az adott tagállam területének közönségét célozza-e meg.

¹² A 2016. szeptember 1-i, az állami támogatási rendszerről szóló bizottsági határozat szerint (C(2016) 5551 final).

Ezenfelül néhány tagállam kiemelte azt a tényt, hogy ha a televíziós reklámokra vonatkozó szabályok lazítását a termékmegjelenítésre és a támogatásra vonatkozó szabályok enyhítésével összefüggésben nézzük, akkor – mivel a támogatói közlemények nem számítanak bele a reklámra vonatkozó korlátozásokba – ez a két módosítás összességében jelentősen megnövelheti a kereskedelmi közlemények mennyiségét.

Ezekre az aggodalmakra válaszul a Bizottság hangsúlyozta: mivel az elérhető médiaszolgáltatások köre rendkívül széles, és közülük néhányban egyáltalán nincs reklám, továbbá mivel az audiovizuális piacon nagyon erős a verseny, a televíziós szolgáltatásokban megjelenő reklámok mennyiségét illetően a piac önszabályozó módon fog reagálni.

- ii. A **támogatásra** vonatkozó rendelkezések (10. cikk) és a **termékmegjelenítésre** vonatkozó (11. cikk) rendelkezések kapcsán számos delegáció ellenezte a Bizottság azon javaslatát, hogy a támogatói közleményekben és termékmegjelenítésekben népszerűsítő céllal utalásokat lehessen tenni, valamint hogy lazítani kellene azon a szabályon, miszerint egy termék nem kaphat indokolatlanul nagy hangsúlyt. Az említett delegációk érvelése szerint a javasolt módosítások először is elmosnák a határt a kereskedelmi közlemények említett típusai és a televíziós reklám között, másodsorban pedig negatívan befolyásolnák a médiaszolgáltató felelősségét és szerkesztői függetlenségét. Néhány delegáció ellenezte azt a megközelítésben ily módon bekövetkezett gyökeres változást, amelynek értelmében a termékmegjelenítés kapcsán eddig tiltott gyakorlat most lehetővé válik.

A Bizottság azt hozta fel a támogatásra és a termékmegjelenítésre vonatkozó rugalmas megközelítés igazolásául, hogy mindennapjaink valóságához kell igazodni, és ösztönözni kell a kereskedelmi közlemények e formáit is, hogy ki lehessen használni az azokban rejlő összes lehetőséget.

iii. Több delegáció is kérte, hogy a **minőségi** előírásokat¹³ (9. cikk) terjesszék ki a videómegosztó platformokra is. Néhány delegáció szerint az alkoholtartalmú italokra vonatkozó reklámokat illetően javítani kell a versenyfeltételeket a lineáris és a lekérhető szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók között. Ezért e delegációk azt javasolták, hogy a jelenleg csak a televíziós szolgáltatásokra vonatkozó szigorúbb szabályokat (22. cikk) terjesszék ki a lekérhető szolgáltatásokra is. A Bizottság hangsúlyozta, hogy javaslatában ösztönzi nemzeti, vagy szükség esetén uniós magatartási kódexek kidolgozását azzal a céllal, hogy nagyobb fokú védelemben lehessen részesíteni a kiskorúakat az alkoholtartalmú italokra és a magas zsír-, só- és cukortartalmú élelmiszerekre és italokra¹⁴ vonatkozó, nem megfelelő kereskedelmi közlemények kapcsán.

c) Kiskorúak védelme (12. cikk)

A delegációk elvben üdvözölték a Bizottság azon javaslatát, hogy mind a lineáris, mind a lekérhető szolgáltatások esetében ugyanolyan szintű védelemben kell részesíteni a kiskorúakat, mindazonáltal néhány delegáció szerint e szabályokat ki kellene terjeszteni a videómegosztó platformokra is. Emellett néhány delegáció szerint fontos lenne a szövegben hangsúlyozni, hogy a médiaműveltség fontos szerepet tölt be a kiskorúak védelmében.

3. A származási országra vonatkozó elv és a joghatóság működésének javítása

A származási ország elve az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv sarokköve, mivel egy adott médiaszolgáltatóra csak egy szabályrendszer érvényes: annak a tagállamnak a szabályai, ahol be van jegyezve. Ebből következik, hogy a szolgáltatók szabadon nyújthatnak szolgáltatásokat az EU-ban, mivel a többi tagállamnak biztosítania kell a vétel szabadságát, és saját területükön kizárólag speciális esetekben korlátozhatják a szolgáltatások átjátszását. A Bizottság javasolja a származási ország elvének megtartását, egyben kiterjesztve alkalmazását a videómegosztó platformokra is (a joghatóság meghatározására szolgáló speciális mechanizmussal), és megerősítve főként a joghatósággal rendelkező tagállam meghatározásának megkönnyítésével és az együttműködési mechanizmusok javításával. A tagállamok általánosságban támogatták a származási ország elvét, noha egyes tagállamok fenntartásuknak adtak hangot.

¹³ Minőségi szabály például az, hogy a kereskedelmi közleménynek, mint olyannak, felismerhetőnek kell lennie, védenie kell a kiskorúakat az alkoholtartalmú italokra és a magas zsír-, só- és cukortartalmú élelmiszerekre és italokra vonatkozó tartalommal szemben, továbbá hogy a kereskedelmi közlemény nem alkalmazhat tudatosan nem észlelhető technikákat, tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot, nem népszerűsíthet dohánytermékeket és gyógyszerkészítményeket.

¹⁴ .

a) Szigorúbb intézkedések és a szabályok kijátszása esetére vonatkozó eljárás (4. cikk)

Több delegáció rámutatott a származási ország elvének hiányosságaira különösen abban az esetben, ha egy tagállam úgy dönt, hogy az irányelvben – a harmonizáció minimumszintjének megfelelően – foglaltaknál **szigorúbb intézkedéseket** alkalmaz, és ha egy médiaszolgáltató úgy dönt, hogy egy másik, kevésbé szigorú szabályozást alkalmazó tagállamban telepedik le, de programjaival az előbbi tagállamot célozza. Ezzel kapcsolatban több tagállam kiemelte, hogy nehéz elérni, hogy az ilyen szolgáltatók tiszteletben tartsák a például a kiskorúak védelme vagy a kereskedelmi közlemények esetében rájuk vonatkozó szigorúbb szabályokat. Esetleges megoldásként a fenti delegációk közül néhány azt javasolta, hogy követni kellene a származási ország elvétől való eltérést, melyet a Bizottság az európai alkotások népszerűsítése kapcsán javasol (ld. fentebb a 2. pont a) bekezdését).

Az irányelv rendelkezik egy eljárásról, mely lehetővé teszi, hogy egy adott tagállam eljárjon abban az esetben, ha egy műsorszolgáltató kizárólag azért telepedik le egy másik tagállamban, hogy az előbbi tagállam szigorúbb szabályait elkerülje. Mindazonáltal néhány delegáció kiemelte, hogy a **szabályok kijátszása esetére vonatkozó szóban forgó eljárás** a bonyolultsága miatt jelen pillanatban nem hatékony, valamint azt is, hogy a Bizottság javaslata nem könnyíti meg az eljárás alkalmazását. A Bizottság kijelentette, hogy a szabályok kijátszása esetére vonatkozó eljárás korlátozza a letelepedés szabadságát, és ezzel magyarázható ezen eljárás szigorú szabályokhoz kötött és korlátozott alkalmazása. Ugyanakkor a Bizottság elismerte, hogy az eljáráshoz eddig még egy tagállam sem folyamodott. Mivel ezt az eljárást csak a televíziós műsorszolgáltatásra lehet alkalmazni, néhány delegáció kérte az eljárásnak a lekérhető szolgáltatásokra való kiterjesztését.

b) Az eltérésre vonatkozó eljárás (3. cikk)

A delegációk általánosságban támogatták annak az eljárásnak az egyszerűsítését, mellyel a tagállamok bizonyos speciális esetekben ideiglenesen eltérhetnek a vétel szabadságától vagy korlátozhatják az audiovizuális médiaszolgáltatások átjátszását. Különösen üdvözölték az egységes eltérési eljárás létrehozását mind a lineáris, mind a lekérhető szolgáltatásokra vonatkozóan, az eltérés új indokainak meghatározását és azt a lehetőséget, hogy a szolgáltatás típusától függetlenül igénybe lehessen venni egy vészhelyzeti eljárást.

Azonban egyes delegációk rámutattak, hogy a lineáris és a lekérhető szolgáltatások esetében nem ugyanazokat a feltételeket kell teljesíteni. A televíziós műsorszolgáltatás esetében – a lekérhető szolgáltatásokról eltérően – a jogsértés megismétlődése a feltétel. A Bizottság kifejtette, hogy e különbséget azért kell megtartani, mert az online környezetben nehezebb megállapítani a jogsértés megtörténtét.

Néhány delegáció nem támogatta a Bizottság határozathozatalára vonatkozó határidők meghosszabbítását. A Bizottság a hosszabb határidőket azzal magyarázta, hogy a szolgáltatás-nyújtás szabadságának korlátozásához kötődő bonyolultság kérdését a belső kötelező bizottsági határidők keretén belül kell megoldani.

c) A joghatóság kritériumai (2. cikk (3) bekezdés)

Több delegáció szerint csupán kozmetikázásnak tekinthető az a módosítás-javaslat, mely annak meghatározását érinti, hogy mely tagállam joghatósága alá tartozik egy adott médiaszolgáltató. A fentiek közül néhány delegáció úgy vélte, hogy alternatív kritériumokat kellett volna megvizsgálni az olyan problémák kezelésére, mint például a célzott műsorszolgáltatás.

Több delegáció ellenezte a munkaerőre vonatkozó kritérium módosítására vonatkozó javaslatot („jelentős része” helyett „többsége”). A delegációk egy része úgy találta, hogy e kritérium nem stabil, hiszen a személyi állomány szintje változó, más része úgy vélte, hogy pontosításra szorul, hogy mely alkalmazottak számítanak bele a munkaerő többségébe. A Bizottság kifejtette, hogy egyszerűsíteni kívánta ezt az igen összetett kritériumot, és kijelentette, hogy nem zárkózik el az elől, hogy a kérdést a tagállamokkal tovább vizsgálja.

d) A szolgáltatások közös listája (2. cikk (5a) bekezdés és 28b. cikk (2) bekezdés)

Az átláthatóság biztosítása és így az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Bizottság közös listák (adatbázis) létrehozását javasolja az audiovizuális médiaszolgáltatások (televízió és lekérhető szolgáltatások), illetve a videomegosztóplatform-szolgáltatások esetében. A lista minden szolgáltatás esetében jelezne egyrészt, hogy melyik tagállam rendelkezik joghatósággal, másrészt, hogy a joghatóságról mely kritériumok alapján döntöttek. A delegációk általánosságban üdvözölték e listát, de többek kifejezték, hogy aggályosnak találják a lista összeállításával és naprakészen tartásával járó esetleges adminisztratív terheket és pénzügyi költségeket.

e) A videomegosztó platformokra vonatkozó joghatóság (28b. cikk (1) bekezdés)

A Bizottság a származási ország elvének alkalmazását javasolja a videomegosztó platformokra is. Mivel e platformok némelyike az EU-n kívül telepedett le, de ettől eltekintve a legtöbb esetben (leány- vagy anyavállalata révén) az EU területéhez kötődik, a Bizottság azt javasolja, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv alkalmazásában e kötődési pontok letelepedésnek számítsanak. Néhány delegáció kétségeit fejezte ki a származási ország elvének a platformokra való alkalmazását illetően, más delegációk kiemelték, hogy a javasolt megközelítés nyomán előfordulhat, hogy a szolgáltatók a kedvezőbb feltételeket nyújtó tagállamokban keresnek majd kötődési pontokat. Egyes delegációk azt javasolták, hogy a hatály az EU-n kívül letelepedett videomegosztó platformok által nyújtott szolgáltatásokra is terjedjen ki. A delegációk általánosságban azt kérték, hogy egyértelműbben legyen megfogalmazva, hogy a joghatóság meghatározása a gyakorlatban hogyan működne. A Bizottság kifejtette, hogy annak érdekében döntött a származási ország elvének a videomegosztó platformokra való alkalmazása mellett, hogy biztosítsa, hogy egyrészt a videomegosztóplatform-szolgáltató az egyik uniós tagállam szabályainak hatálya alá essen, másrészt a kettős joghatóság elkerülhető legyen.

4. Felügyeleti és nyomonkövetési mechanizmusok

a) Társ- és önszabályozás, valamint az uniós magatartási kódexek (főként a 4. cikk (7) bekezdése)

A 2010-es az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv már lehetővé tette a **társ- és önszabályozást**, a Bizottság ugyanakkor az ilyen típusú szabályozás szélesebb körű használatára ösztönöz az irányelv hatálya alá tartozó területeken, különös tekintettel a káros tartalmakra vonatkozó tartalomjelölőkre (6a. cikk), a kiskorúak védelmére és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemre a videomegosztó platformokon (28a. cikk), valamint a kiskorúak magas zsír-, só- és cukortartalmú élelmiszerekre és italokra, valamint alkoholra irányuló kereskedelmi közleményeknek való kitettségének csökkentésére (9. cikk (2) és (3) bekezdés). Az ilyen típusú szabályozás magatartási kódexeken keresztül valósul meg, amelyet az iparág képviselői, nem kormányzati szervezetek és más érdekelt felek önkéntesen fogadnak el, társszabályozás esetén a nemzeti jogalkotó által létrehozott keretben.

Számos kérdés merült fel ezen intézkedések kapcsán, mivel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv végrehajtásával kapcsolatos tagállami gyakorlatok különbözőek. A tagállamok nem találták világosnak a szöveget abban a tekintetben, hogy a társ- vagy önszabályozás használata kötelező-e. A Bizottság megerősítette, hogy ez a fajta szabályozás nem kötelező, és a jogalkotási intézkedések kiegészítéseként értelmezendő. Az a kérdés is felmerült, hogy a nemzeti szinten létrehozott magatartási kódexet az adott tagállam milyen módon tudja érvényesíteni olyan médiaszolgáltatók esetében, amelyek más tagállamok területén vannak bejegyezve, de tevékenységükkel az adott tagállam területét célozzák. Emellett több tagállam javasolta, hogy az összes, a társ- és önszabályozásra vonatkozó rendelkezést egy cikkben összesítsék, így elkerülve az ismétlést és nagyobb áttekinthetőséget biztosítva.

Az uniós magatartási kódexek olyan önszabályozó eszközök, amelyeket uniós szinten már használnak, most azonban az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvbe is bekerültek. Számos delegáció kért részletes információt arról, hogy hogyan hozzák létre és alkalmazzák az ilyen uniós magatartási kódexeket, valamint hogy milyen módon biztosítják és tartatják be az azoknak való megfelelést. Ezen bizonytalanságok fényében a delegációk általában óvatosan viszonyultak a magatartási kódexek kérdéséhez, néhány esetben pedig ezek ellen foglaltak állást. A Bizottság kifejtette, hogy az uniós magatartási kódexek önszabályozó mechanizmus részét képezik, ezért – a nemzeti jogalkotási vagy társszabályozási intézkedésekkel szemben – nem kötelező erejűek. Ebből kifolyólag azokat különleges intézkedéseként, és minden esetben a nemzeti szabályok kiegészítéseként kell tekinteni.

b) A nemzeti szabályozó hatóságok függetlensége (30. cikk)

A tagállamok általában üdvözölték a nemzeti szabályozó hatóságok függetlenségének megerősítését. Sok delegáció ugyanakkor túlságosan részletesnek találta a követelményeket, és jobbnak tartaná, ha csak alapelveket határoznának meg a szövegben. A Bizottság a javaslat védelmére kelt, kifejtve, hogy az irányelv megfelelő végrehajtásához független szabályozó hatóságokra van szükség, ahhoz pedig, hogy garantálni lehessen az uniós szabályozó hatóságok függetlenségét, részletesen ki kell fejteni e függetlenség követelményeit.

c) ERGA (főként a 30a. cikk)

A Bizottság azt javasolja, hogy tegyék hivatalossá az audiovizuális médiaszolgáltatások európai szabályozói csoportját (ERGA), amely jelenleg Bizottság szakértői csoportjaként működik¹⁵. Mivel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv – a videómegosztó platformokra vonatkozó rendeletjavaslat kivételével – a minimális harmonizáción alapul, illetve mivel nagy hangsúly helyeződik az ön- és társszabályozásra, a Bizottság fokozottabban kívánja harmonizálni az irányelv uniós végrehajtását.

Több tagállam támogatta a Bizottság javaslatát, ugyanakkor számos tagállam meglehetősen fenntartással viszonyult az ERGA-hoz, néhány delegáció pedig a szervezettel szemben foglalt állást. A fő kifogás az volt, hogy az ERGA feladata és hatásköre átfedésben van a kapcsolattartó bizottságéval (29. cikk), amely a tagállamok képviselőiből áll és az irányelv végrehajtásában hivatott támogatni a Bizottságot. E tekintetben számos delegáció kérte, hogy világosan tegyenek különbséget a kapcsolattartó bizottság és az ERGA között, illetve hogy az ERGA szerepe a technikai tanácsadásra és a legjobb gyakorlatok cseréjére szolgáló platform szerepére korlátozódjon. Több delegáció rámutatott, hogy a szövegben túlságosan sok utalás történik az ERGA-ra, és azt javasolták, hogy csökkentsék ezek számát és/vagy egyenlítsék ki az ERGA-ra és a kapcsolattartó bizottságra történő utalások arányát.

5. Egyéb kérdések

A delegációk a bizottsági javaslatban szereplő számos fogalom és elképzelés tisztázását kérték, például a következőket: a videómegosztó platformokon tárolt „jelentős mennyiségű” tartalom (1. cikk aa) pontjának i. alpontja); „szerkesztői döntések” (2. cikk (3) bekezdésének b) pontja); „közbiztonság” (3. cikk (2) bekezdés b) pontja); „védelemhez való jog” (pl. 3. cikk (3) bekezdésének e) pontja); „alacsony forgalmú” és „alacsony nézettségű” szolgáltatók (13. cikk (5) bekezdése); „anyavállalat” és „leányvállalat” (28b. cikk) stb.

¹⁵ A Bizottság 2014. február 3-i C(2014)462 bizottsági határozata az audiovizuális médiaszolgáltatások európai szabályozói csoportjának létrehozásáról.

Az 1–4. pont alatt leírt főbb kérdésekkel kapcsolatban a delegációk emellett a következő kérdéseket vetették fel:

- **Hozzáférhetőségi követelmények (7. cikk)**

A Bizottság azt javasolta, hogy töröljék a hozzáférhetőségi követelményeket az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvből, tekintettel a hozzáférhetőséget szabályozó horizontális európai akadálymentesítési intézkedéscsomagra irányuló javaslatra¹⁶. A delegációk túlnyomó része azonban meg kívánta tartani az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben található, a hozzáférésre vonatkozó követelményeket. Ugyanakkor ezen delegációk némelyike a mostani szövegváltozatban tartalmazottnál szigorúbb követelmények mellett emelt szót, amit a Bizottság is támogatott.

- **Jelentős gyermekközönség (gyermekműsor; 9. és 11. cikk)**

Számos delegáció kifogásolta a „gyermekműsor” kifejezés helyettesítését az „olyan műsor, aminek jelentős gyermekközönsége van” kifejezéssel: úgy vélték, hogy a fogalom homályos és pontatlan, ami megnehezítené a végrehajtást. A Bizottság kifejtette, hogy a kifejezést azért változtatták meg, hogy a kiskorúak védelmének jelenlegi hatályát kiterjesszék a kifejezetten gyermekeknek szóló műsorokon kívülre is, tekintettel a gyermekek megváltozott audiovizuális befogadási szokásaira.

- **Erőszakra és a gyűlöletre való uszítás (főként a 6. és a 28a. cikk)**

Több delegáció rámutatott a szöveg egyes részeinek következetlenségére, amikor az arról beszél, hogy mi alapján nyilvánul adott tartalom az erőszakra és a gyűlöletre való uszításnak. Egyes delegációk ezekhez hozzá kívánták adni az erőszak és az emberi méltóság megsértésének dicsőítését, míg más delegációk úgy vélték, hogy nem kell konkrét alapot meghatározni. A Bizottság megerősítette, hogy a szöveg egészében a megfelelő módon a 2008-as tanácsi kerethatározatban¹⁷ található definíciókhoz igazított kifejezéseket kell használni.

¹⁶ 14799/15.

¹⁷ A Tanács 2008. november 28-i 2008/913/IB kerethatározata a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemlről (HL L 328., 2008.12.6., 55. o.)

- **Tartalomjelölők (6a. cikk)**

A javaslat kiegészíti a kiskorúak védelmét célzó rendelkezéseket azzal, hogy kötelezővé teszi, hogy egy jelölési rendszer (pl. piktogramok) használatával megfelelő mennyiségű információ álljon a nézők rendelkezésére az ártalmas tartalmakról. Számos delegáció kért felvilágosítást ezzel a kifejezéssel kapcsolatban. Egyes delegációk tiltakoztak a tartalomjelölők használata ellen, mivel a tagállami gyakorlatok különböznek e téren, és nem minden tagállamban használnak piktogramokat. Bizonyos delegációk kétségüket fejezték ki egy uniós magatartási kódex használatával kapcsolatban, egy delegáció pedig az uniós szintű harmonizáció ellen emelt szót. A Bizottság kifejtette, hogy az uniós szinten használt jelölés választ adna arra az egyes delegációk által felvetett aggályra, mely szerint a nem a tagállamuk területén bejegyzett, de ott szolgáltatást nyújtó szolgáltatók nem egységes módon írják le a nézőkre káros hatású tartalmakat.
